

LA INVESTIGACIÓ BOTÀNICA ALS PAÏSOS CATALANS

Els primers passos en el camp de la botànica als Països Catalans daten del segle XVI, al Principat amb el metge Francesc MICÓ (Vic, 1.528- ?) i al País Valencià amb els professors Pere Jaume Esteve (?-1.556) i Joan Plaça, titulars de la Càtedra d'Herbes de la Universitat de València.

Aquests investigadors són inclosos, en la història de la botànica, dintre del període anomenat "Període dels Llibres d'Herbes", caracteritzat, principalment, per l'interés en realitzar una descripció de les espècies. De fet, aquest primer pas de coneixament de les diferents espècies és essencial, ja que per poder aprofundir en la investigació de la vegetació i abans d'intentar abordar temes més amplis, com podrien ésser l'ordenació jeràrquica (per gèneres, famílies, ...) de les plantes o bé l'ordenació de les diferents espècies en conjunts ben delimitats que caracteritzen els diferents tipus de paisatges o, també, com cada tipus de paisatge és el resultat d'unes condicions ecològiques determinades i de la història de la vegetació de la regió, s'ha de passar per un primer estadi en el que s'estudien les plantes en sí, per donar a cada una el nom que li correspon (i sols un nom) i per diferenciar-la amb tota precisió d'una altra planta semblant però que pot tenir uns requeriments ecològics diferents. A la vegada, aquest estudi "florístic" permet d'anar coneixent, poc a poc, en quines zones viu una determinada espècie i, reciprocament, quines són les espècies que viuen en una determinada zona. En aquest primer estadi de la investigació es porta a terme, doncs, un estudi florístic de les diferents zones geogràfiques.

En aquest sentit, Pere Jaume Esteve i Joan Plaça escriuen obres importants, que han romàs, però, en bona part, inèdites.

La labor més important de Francesc Micó fou la de recollir plantes i enviar-ne algunes al francès Jacques Dalechamps (1513-1588) qui, en la seva obra "Historia Generalis Plantarum" (1587) descriu, aproximadament, unes 30 espècies trameses per Micó. Entre elles hi ha la Gesneriàcia Ramonda myconi (X) i la Composita Chrysanthemum myconis, ambdues, plantes endèmiques dels Pirineus i de les muntanyes prelitorals catalanes.

(X) Segons Oriol de Bolós, la interpretació que dona Fourrier en la seva important obra "les Quatre Flores de la France" (1946) sobre l'origen de l'adjectiu Myconi diu que procedeix de Myconoc o Myconi en llatí Myconus, una de les illes de l'arxipèlag de les Cíclades, format per 200 illes i illots, que es troba al mar Egeu, a Grècia, no té cap fonament. Bolós afirma que la planta porta l'adjectiu Myconi en honor del català Francesc Micó.